

HANS KOOLMEES

EEN PORTRET

Music Center
The Netherlands

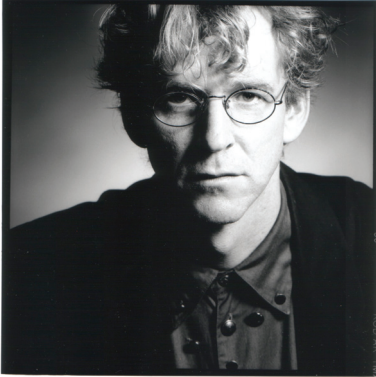
INHOUD

Biografie.....	3
Golfbeweging tussen intuïtie en zelf-controle.....	4
Composities.....	11
Compact discs	18
Muziekvoorbeelden	20

MCN is het kennis- en promotiecentrum voor de professionele Nederlandse muziekwereld en zet zich in voor alle muziekgenres, van hedendaags en klassiek tot pop, dance, jazz en wereldmuziek. De missie van MCN is het versterken van de positie van het Nederlandse muziekleven, zowel nationaal als internationaal.

BIOGRAFIE

Hans Koolmees werd geboren op 27 oktober 1959 in Abcoude (U).

Aan het Rotterdams Conservatorium studeerde hij orgel bij Jet Dubbeldam, ensembleleiding en arrangeren bij Bernard van Beurden, compositie bij Klaas de Vries en elektronische muziek bij Gilius van Bergeijk.

Hans Koolmees is werkzaam als componist en als organist. Van 2002 tot 2007 was hij artistiek leider van het DoelenEnsemble.

Zijn composities werden uitgevoerd door Oliver Knussen, het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het Residentie Orkest, het Nederlands Philharmonisch Orkest, Daniel Reuss, Cappella Amsterdam, Jurjen Hempel, het Doelen-Ensemble, het Schönberg Kwartet, Ellen Corver, het Schönberg Ensemble, Lucas Vis, en het Nederlands Ballet Orkest.

In 1999 organiseerde Theater Lantaren/Venster te Rotterdam een vierdaags festival rondom zijn muziek, waar, naast oudere stukken, drie nieuwe werken in première gebracht werden, waaronder het oratorium De Toren van Babel.

Zijn compositie Cantate voor groot orkest werd bekroond met de eerste prijs in de compositieprijsvraag georganiseerd door het Residentie Orkest in het kader van zijn 90-jarig bestaan in 1994.

Vanaf september 2009 verblijft Hans Koolmees een jaar in het Van Doesburghuis in Meudon.

GOLFBEWEGING TUSSEN INTUÏTIE EN ZELFCONTROLE

Man met vrouw ging eens over weide, zei: keurig zeer is dit land gemaaid.

Vrouw echter, omgekeerderwijs, sprak: niet is het gemaaid, maar geknipt, man zeer weerstrevend; toen nu zei man dat gemaaid en vrouw zei geknipt.

Man, in toorn ontstoken, wierp vrouw in water.

Toen nu in water zijnde en niet kunnende spreken, stak zij hand uit water, makende teken met vingers gelijk schaar, te kennen gevend dat het geknipt was.

Grote Spiegel (Velicoe Zercale), Rusland 1766

'Kijk eens, kijk eens, daar loopt Tsjitsjikov!' De woodblocks dribbelen, de klarinetten piepen, de bewoners van een negentiende-eeuws Russisch platte-landsgehucht staan druk te kakelen. Daar heb je Tsjitsjikov, Gogols duivelse personage, die bij de landeigenaren de zielen van hun overleden lijfeigenen komt opkopen om daarop een goedkope hypotheek te kunnen nemen! Tafereeltjes als deze zijn een kolfje naar de hand van Hans Koolmees (1959), de Rotterdamse componist die met zijn koorwerk Posjlost in 1991 doorbrak als een van de origineelste muzikale talenten van zijn generatie. Sindsdien is er veel gebeurd maar Posjlost, met zijn aan Gogols Dode zielen ontleende teksten, is nog steeds een karakteristiek ijkpunt in Koolmees' gestaag groeiende oeuvre.

Allereerst is daar de verfrissende combinatie van elementaire, soms zelfs primitieve muzikale en literaire middelen met een modern, op Stravinsky geënt idioom. Koolmees laat taal en muziek graag langs elkaar heen schuren en op elkaar inwerken, zodat muziek de directheid van een taal krijgt en teksten klank worden. Zijn idee dat resten uit de droomwereld onze dagelijkse werkelijkheid op een of andere manier beïnvloeden, vond hij verwoord in Gogols roman. Maar het was ook de klankrijkdom van de Russische taal die hem naar deze tekst deed grijpen. Het derde deel van zijn compositie is ge-

wijd aan Tsjitsjikov, door Nabokov in zijn Gogol-biografie omschreven als afgezant van de duivel. Volgens Nabokov is Tsjitsjikovs belangrijkste eigenschap zijn slechte smaak, een van de betekenissen van het Russische begrip 'posjlost'.

De duivel met een burgermansmaak: daarmee is het kwaadaardige van een ironisch laagje voorzien. Ironie is voor Koolmees het stijlmiddel bij uitstek om het duivelse, de waanzin, of welke diepere inhoud dan ook te presenteren. Ironie geeft zijn muziek vaak iets korreligs en tegendraads, en vormt een probaat middel om vals sentiment buiten de deur te houden.

Posjlost staat voor Koolmees' voorliefde voor het primitivisme. Niet voor niets koos hij als motto voor zijn hele oeuvre een korte achttiende-eeuwse Russische tekst, in een grappige ongrammaticale taal en met een komische pointe. Een simpele woordenwisseling tussen man en vrouw kost de vrouw het leven, maar terwijl ze verdrinkt blijft ze beduiden dat ze tóch gelijk had. Het stripachtig verhaaltje en de brokkelige taal passen naadloos op elkaar. Zoals bij Stravinsky de noten opzettelijk uit het gelid zijn gezet, zo laat ook Koolmees melodische motieven, ritmes en harmonieën eigenwijs tegen elkaar stuiteren. Tot troebelheid leidt dit nergens, het materiaal is vaak bewust simpel gehouden en herhaling speelt een belangrijke rol.

Koolmees' andere koorwerk uit dezelfde periode, Aed Mac Ainmirech, ver-raadt opnieuw zijn smaak voor bijzondere teksten: ditmaal Ierse poëzie uit de vroege middeleeuwen. Het materiaal is weer simpel en puur, een symbool voor de graalachtige zoektocht van de Ieren naar hun, sinds de kerstening en overheersing door de Britten, verloren onschuld. Ondanks, of juist dankzij het kale, rudimentaire materiaal heeft de muziek een bezwerende kracht. Na al het primitieve rumoer valt er in het voorlaatste gedeelte, de klaagzang Tara, opeens een stilte. Een paar simpele, om elkaar heen draaiende tertsen creëren een moment van pure schoonheid. Zo moet schoonheid zich volgens Koolmees voordoen: argeloos en onverwacht, als een cadeautje. Wie er bewust naar op zoek gaat, verzandt onherroepelijk in kitsch.

De laatste jaren hebben enkele van Koolmees' vakgenoten de schoonheid opgezocht door terug te grijpen naar een diatonische, vaak neoromantisch-tonale taal. Koolmees heeft nooit echt chromatisch gecomponeerd, de niet-tonale diatoniek is al jarenlang zijn terrein. Hij maakt gebruik van de schoonheid van

de witte toetsen van de piano zonder tonaal, plat of sentimenteel te worden. Dat zijn muziek een sterke ritmische pulse heeft en in originele vormen wordt gestoken, helpt daar natuurlijk bij.

Hans Koolmees' muzikale ontdekkingsreis begon bij het harmonium waarop zijn grootmoeder psalmen speelde. Via een elektronisch orgel kwam hij bij het echte kerkorgel uit. Aan het Rotterdams Conservatorium ging hij orgel studeren bij Jet Dubbeldam. Daar kwam al snel de studie ensembleleiding bij, een door Bernard van Beurden gecreëerd vak gericht op het werken op muziekscholen en met amateur ensembles. Op die manier werd hij gestimuleerd om bestaande stukken te bewerken en nieuwe te schrijven. Tot op vandaag grijpen bij Koolmees die twee vormen van componeren in elkaar. Hij heeft al heel wat bewerkingen gemaakt, sommige daarvan zo ingrijpend dat bijna van een nieuwe compositie sprake is.

De logische derde stap in zijn conservatoriumopleiding - korte uitstapjes naar de fagot en de elektronische muziek buiten beschouwing gelaten - was de studie compositie bij Klaas de Vries. Bij hem leerde hij om vanuit zijn grote liefde voor Bach en Stravinsky langzaam zijn eigen weg te vinden. De Vries werd een mentor en goede vriend, met wie hij nog steeds allerlei artistieke zaken bespreekt. Ondanks zijn snel van de grond gekomen componistencarrière is hij ook het orgel trouw gebleven.

Koolmees' ontwikkeling als componist vertoont een golfbeweging tussen de polen van intuïtie en zelfcontrole. Aanvankelijk stortte hij zich met een bijna kinderlijke gretigheid op het componeren. Het orkestwerk *Cantate*, waarvan de eerste aanzet al uit 1989 dateert, geeft blijk van een baldadig soort nieuwsgierigheid. Het orkest wordt behandeld als een grote flipperkast, met de componist aan de knoppen. Het leverde hem in 1994 de eerste prijs op in de compositiewedstrijd die het Residentie Orkest ter ere van zijn negentigjarig bestaan had uitgeschreven.

Op die intuïtieve periode volgden enkele jaren waarin Koolmees zichzelf grote beperkingen oplegde. Stukken als het strijkkwartet *Golgatha* (1994) getuigen van een wil tot uiterste materiaalbeperking. Begin 1995 bezocht hij de grote Mondriaan-tentoonstelling in het Haags Gemeentemuseum. Hij verbaasde zich erover hoe Mondriaan zijn creativiteit had gekanaliseerd en in de dwangbuis van een volstrekt abstract systeem had geperst. Die man heeft zich ver-

gist, dacht hij - en ik ook. Componeren is een spel met regels, die net zo vaak gevolgd als overtreden mogen worden. Maar het moet wel een spel blijven. Dat was wat hem altijd al had tegengestaan in het streng gestructureerde werk van Boulez: het was geen spel meer.

Met de Songs (1995) voor fagot solo stond Koolmees zichzelf weer toe om uit verschillende vaatjes te tappen waar hij voorheen zijn muzikale inspiratie gevonden had. Dat was allereerst de volksmuziek, met name de Afrikaanse. Die had al aan de basis gestaan van het duet Monster, het orkestwerk Cantate en het Tentet en vormde nu opnieuw het uitgangspunt voor drie van de vier deeltjes van Songs. Zijn liefde voor de fagot, volgens Koolmees een 'ontzettend primitieve toeter' maar met zijn korrelige klank ook het mooiste instrument dat er bestaat, kwam tot uiting in deze korte, eigenwijze 'fagotliedjes' waarin volksmuziek uit Rusland, Paaseiland en Senegal is verwerkt.

De 'strengere' periode had Koolmees een grotere beheersing van het contrapunt opgeleverd, maar vanaf nu ging hij weer met meer intuïtie te werk. Geleidelijk veranderde hij ook zijn methode van componeren. Zo maakte hij voor Charlie don't surf! eerst een globale opzet waarbij de vorm met behulp van trefwoorden over motoriek, instrumentatie en dichtheid werd vastgelegd. Die totaalvorm vulde hij in met nadere details en tenslotte met noten. Zat Koolmees vroeger net zo lang te werken tot hij één plek helemaal goed had, tegenwoordig zet hij als een schilder laag voor laag zijn compositie op.

Een belangrijke hulp bij het hervinden van een zekere losheid en onbekommerdheid was het maken van bewerkingen: 'Als je een nieuw stuk schrijft, lijkt het wel of je minder vrijheid hebt. Dan zijn er zoveel dingen waar je je druk over moet maken. De vrijheid die je hebt als bewerker helpt mij ook weer bij het schrijven van nieuwe stukken.'

Koolmees' literaire voorkeuren weerspiegelen zijn ontwikkeling. Was W.F. Hermans jarenlang zijn grootste idool, nu vindt hij dat deze briljante polemist er soms toch een wat kale stijl op nahield. Dostojevski was hem vroeger te hybride, maar nu ervaart hij diens veelkleurigheid juist als inspirerend. Binnen de grote golfbeweging van zijn ontwikkeling valt ook een kleinere golfbeweging waar te nemen. Nu eens grijpt Koolmees naar de volksmuziek, naar 'primitieve' vormen - met als resultaat bondige composities als Monster en Songs, die bestaan uit korte, als kralen aan elkaar geregen deeltjes. Heeft

hij behoefte aan stukken met een langere spanningsboog, dan is daarvoor toch een ander soort muziek met een sterkere en complexere harmonische ondergrond nodig.

Dat hij regelmatig bij al bestaande muziek te rade gaat, stoort hem allerminst. Koolmees ziet een bepaalde mate van kleptomanie als onvermijdelijk verbonden aan het vak. Toen hij de muziek uit Kameroen ontdekte die aan het jazzy Tentet voor zeven blazers en ritmesectie ten grondslag ligt, voelde hij daar meteen zoveel affiniteit mee dat hij zich de muziek moeiteloos toeëigende. Een 14de-eeuwse Franse Estampie kreeg in zijn tweede bewerking (voor blaaskwintet) een fris en fleurig jasje dat minstens even Koolmees-achtig als middeleeuws is.

Die vrijheid ten opzichte van al bestaande muziek deelt Hans Koolmees met zijn oud-studiegenoot Rob Zuidam. Toevallig hebben beiden zelfs precies dezelfde muziek uit Burundi (een bijna-unisono van twee vrouwenstemmen) gebruikt, de één voor het eerste deel van Monster, de ander voor het vocale duet Calligramme/il pleut. Maar zo er al sprake is van een Rotterdamse school - naast de Haagse school van Andriessen, De Bondt en Wagenaar - dan is die toch eerder gebaseerd op andere eigenschappen die Koolmees met zijn leraar Klaas de Vries en zijn leeftijdgenoten Jan van de Putte en Arthur Sauer deelt. Het zijn allemaal gretige lezers, die zich graag door de wereldliteratuur op sleeptouw laten nemen. Het geeft hun muziek een breed referentiekader en vaak een nogal intuïtief karakter.

Met Sauer deelt Koolmees nog een fascinatie: film. Sauer heeft al diverse film-partituren geschreven, Koolmees is een fervent bioscoopbezoeker en beschouwt film, naast literatuur, als de belangrijkste inspiratiebron voor zijn werk. Andere disciplines hebben het voordeel dat, wanneer je hun modellen overneemt, dat op zichzelf al een vorm van bewerking is. Neem je Bach als voorbeeld, dan valt dat onmiddellijk op. Maar zijn het ritme en de verteltrant van de Ilias of een film van Francis Ford Coppola je voorbeeld, dan kun je daar zonder bezwaar zelf op voortborduren. Juist het andere medium maakt het mogelijk, materiaal over te nemen.

Behalve Homerus, W.F. Hermans en de al genoemde Russen, behoort ook De Sade tot Koolmees' favoriete schrijvers. De eenakter Lettre de cachet is gebaseerd op de brieven die de markies vanuit de gevangenis schreef. Koolmees is

gefascineerd door de bijna heilige ijver waarmee De Sade zijn personages aan de lopende band misdaden laat plegen. Ook toen hij in de gevangenis zat, bleef hij geestelijk een vrij man. De overige personages van de eenakter, die de aan hen gewijde passages in De Sade's brieven zingen, lijken marionetten waarvan hij de touwtjes bedient.

De Sade's werk demonstreert ook het nauwe verband tussen destructiviteit en creativiteit. Koolmees ondervond dat verband meermalen aan den lijve. Bijvoorbeeld toen hij bij het schrijven van het pianowerk Itar een zekere vrolijkheid kon ontlenen aan het bijna kapot meppen van de piano. Het summum van een barbaarse condition humaine blijft voor hem de Eerste Wereldoorlog. De onherbergzame strook land tussen de Duitse en de geallieerde loopgraven, waar 's nachts een geheimzinnig bedrijvigheid heerste en overdag duizenden doden vielen, inspireerde hem tot het pianotrio Niemandslaan (1999).

De Vietnamoorlog leverde de stof voor Charlie don't surf!, een compositie voor symfonisch koperensemble. De literaire en cinematografische voorbeelden zijn hier Joseph Conrads novelle Heart of Darkness, het aan deze novelle refererende gedicht The Hollow Men van T.S. Eliot, en uiteraard Coppola's magistrale Vietnam-epos Apocalypse Now. Net als de beroemde frase 'I love the smell of napalm in the morning', door Koolmees als motto aan Lettre de cachet toegevoegd, demonstreert de aan deze film ontleende zin 'Charlie don't surf!' ('Vietcongsoldaten surfen niet!') de volstrekte waanzin van de Vietnamoorlog. Tussen het componeren door herlas Koolmees het boek en bekeek hij nog enige malen de film, om de motoriek van zijn voorbeelden in de muziek te kunnen laten doorklinken. Ook in andere stukken laat de componist zich leiden door het ritme waarmee Coppola personages introduceert, de manier waarop hij je nu eens laat verdwalen en dan weer bepaalde herkenningpunten geeft.

Lettre de cachet is opgedragen aan Coppola en blijkt door verschillende films te zijn geïnspireerd. Zo is er een overeenkomst tussen De Sade en kolonel Kurtz, de hoofdpersoon uit Apocalypse Now, die een pact heeft gesloten met de duivel om te kunnen handelen. De in de eenakter getoonde breuk van tijd en ruimte - personages zingen de brieven die De Sade ondertussen over hen schrijft - werd ontleend aan de film Woodstock, waar op een gegeven moment

het scherm in tweeën is gesplitst. De filmmuziek uit Coppola's *Dracula* wordt kort geciteerd, en meermalen laat Koolmees à la Hitchcock muziek horen waarvan pas later de betekenis duidelijk wordt. Maar het meest filmisch is wel de montagevorm van de eenakter, met veel 'harde lassen'.

Geweld uit een ver verleden wordt bezongen in Koolmees' opzienbarende oratorium *De Toren van Babel* voor solisten, koor en barokorkest, dat in première ging tijdens een aan hem gewijd festival in 1999. Voor dit stuk koos hij de bloederigste passages uit het Oude Testament, door elkaar heen gezongen in niet minder dan zeven talen. In vier Cantates en een Epiloog creëerde hij opnieuw een met opzet uitermate heterogeen geheel, waaromheen de dialoog van de Grootinquisiteur en Jezus uit Dostojevski's *De gebroeders Karamazov* als raamwerk is gedacht. Als tegenwicht voor alle heftigheid dienen licht-ironische stijlцитaten, zoals een in oorstrelende Purcell-stijl gezongen passage uit het Hooglied.

Het orgelwerk *Ten oorlog!*, geïnspireerd door de gelijknamige bundeling van Shakespeare's koningsdrama's door de Belgische auteur Tom Lanoye, toont met zijn diep grommende akkoorden en schelle mixturen opnieuw dat voor Koolmees bruut geweld, vitaliteit en ironie dicht bij elkaar liggen.

Van vredelievender aard is de korte compositie *Rozen*, op verzoek van Rotterdam Culturele Hoofdstad geschreven als pendant van de lange, met plastic rozen beklede omheining die de kunstenares Lydia Schouten voor het gebouw van de vuilverbranding op Rotterdam-Zuid heeft neergezet. Koolmees vertaalde de rozen in ingeblikt vogelgezag, waartegen een strijkkwartet en een sopraan discreet Psalm 90 aanheffen. Het was bedoeld als kitsch, maar tot verrassing van de componist leverde de combinatie van quasi-middeleeuwse noten met een nachtegaal iets ongelofelijk treurigs op. Precies zoals schoonheid zich af en toe aandient: als een onverwacht cadeautje aan de rand van de vuilnisbelt.

Theo Muller

foto voorkant: **Marco Borggreve**

COMPOSITIES

KAMERMUZIEK

Für Elise (1985)

for 4 saxophones

duration: 1'

Ms

Itar (1987; rev. 1993)

for piano

duration: 15'

dedicated to Rita Knuistingh Neven

Monster (1988)

for bass clarinet and baritone saxophone

duration: 8'

dedicated to Maarten Prins and Joost van Berkel

3 Walsjes om een blauwtje te lopen (1989)

for piano 4-hands

duration: 3'

commissioned by "Mens en Melodie"

Ms

Greiv (1992)

for trombone and string quartet

duration: 10'

FCM, commissioned by Huismuziek
dedicated to Klaas de Vries

Trotter (1993)

* for three clarinets

duration: 5'

commissioned by the Rotterdam Art Foundation and the SKVR Rotterdam

publ. Ascolta, Houten

* version for 3 trombones (2001)

FCM, commissioned by the Nieuw Trombone Collectief

Golgotha (1994)

for string quartet

duration: 14'

commissioned by the Rotterdam Art Foundation, on the occasion of Confrontaties V

dedicated to Jacqueline Kooter

Mars! (1995)

for clarinet, trombone, 2 percussionists, accordion and double bass

duration: 1'

commissioned by the Rotterdam Musicians (Muzikanten) Platform, on the occasion of the Sounds of Surprise Gala

Songs (1995)

for bassoon

duration: 8'

commissioned by the Rotterdam Art Foundation, on the occasion of the ConSequenze Festival 1995

'voor Jacqueline' (1997)

for tape

duration: 10'

Niemandland, a very satisfactory first day (1999)

for violin, 'cello and piano

duration: 22'

at the request of Theater Lantaren/Venster for the Rembrandt Trio dedicated to Ellen van Wijk and Jan Eelco Prins

Als reusachtige zwermen van vleugelwiekende vogels (1999)

for 4 percussionists

duration: 10'

commissioned by Theater Lantaren/Venster (Rotterdam), on the occasion of Rotterdams Fabrikaat

Caprice (1999)

for violin solo

duration: 3'

commissioned by Theater Lantaren/Venster (Rotterdam)

Estampie (2000)

for oboe, soprano saxophone, clarinet, bassoon and bass clarinet

duration: 4'

FCM, commissioned by the ensemble Calefax

Rusty bells (2000)

for piano, saxophone, el. violin, percussion, tape and electronics

duration: 15'

FCM, commissioned by the Rosa Ensemble

De vliegende Hollander (2001)

for harmonium

duration: 16'

FCM, commissioned by Dirk Luymes

Nar (2002)

for basset horn and percussion

duration: ca. 8'

FCM, commissioned by Tara Bouman & Tatiana Koleva

Blues for Paul (2004)

for piano

text: C.B. Vaandrager

duration: ca. 30'

FCM, commissioned by Marcel Worms, dedicated to Paul Termos

Papillon (2005)

for basset horn, bass clarinet, piano, violin, viola and 2 celli

duration: ca. 10'

FCM, commissioned by the Schöenberg Ensemble
dedicated to Theo van Gogh

ORKEST/GROOT ENSEMBLE

Suite (1985)

for violin, harp and chamber orchestra

duration: 8'

2222 2200 str(10.8.6.4.2.) vl-hp-solo

Ms

**Waters en wortelen – part 2,
The art of surfing a monster
(1991; rev. 1995)**

for chamber orchestra
duration: 11'
dedicated to Bernard van Beurden
0200 2220 str(10.8.6.4.2.)

Tentet (1991; rev. 1995)

duration: 11'
dedicated to the mother of the composer
cl(sax-s) sax-t(sax-s) sax-t h trp trb tb perc pf
cb

Cantate (1993)

for large orchestra
duration: 9'
on the occasion of Residentie Orkest
90 years
first prize of composer's competition
organized by the Hague Philharmonic
Orchestra on the occasion of
its 90th anniversary
5555 4441 6perc hp 2pf str sax-s-solo

**Sinterklaas bestaat niet, in memoriam
W.F. Hermans (1996)**

duration: 15'
FCM, commissioned by Orkest De
Volharding
1000 3sax 1330 pf cb

Avalanche (1996)

for large wind orchestra
duration: ca. 20'
FCM, commissioned by the Symphonic
Windorchestra of the Rotterdam
Conservatory of Music
dedicated to Åsa Olsson
4484 4sax 4442 6perc 2pf cb

Blues, Cantate 2 (1999)

for large orchestra
duration: 12'
FCM, commissioned by the VU-
Orchestra
5555 4441 6perc hp 2pf str sax-s-solo

Toccata, Cantate 3 (1999)

for large orchestra
duration: 3'
FCM, commissioned by the VU-
Orchestra
5555 4441 6perc hp 2pf str sax-s-solo

Charlie don't surf! (2001)

for brass and percussion
duration: 18'
FCM, commissioned by the Rotterdam
Philharmonic Brass on the occasion
of the Festival Be Brassy
4441 4perc

Les fumées (2001)

for jazz-band
duration: 4'
FCM, commissioned by Jazzerall
2sax trp trb g ham-org drums cb

**Multa non multum – De omnibus
aliquid, de toto nihil (2002)**

for narrator and ensemble
duration: ca. 20'
FCM, commissioned by the Doelenensemble
recit cl trp trb harm 3perc hp 2vl vla vc cb

Keten (2002)

for trumpet, organ and symphony
orchestra
duration: 18'
FCM, commissioned by the Rotterdam
Philharmonic Orchestra
3343 4231 7perc 2hp harm str trp-solo org-
solo

As time goes by (2004)

for symphony orchestra

duration: ca. 15'

FCM, commissioned by the Netherlands Philharmonic Orchestra, dedicated to the parents of the composer
3222 4231 timp 2perc hp pf(celesta) str

Les fumées (2005)

(recomposition of the piece of the same name, 2001)

duration: ca. 10'

FCM, commissioned by the Volharding
dedicated to the city of Rotterdam
1000 3sax 1330 perc pf cb

Events (2006)

organ and percussion

duration: ca 10'

FCM, commissioned by Jan Hage and Tatiana Koleva

VOCALE MUZIEK

Thebe (1986)

for mixed choir and wind ensemble

duration: 20'

dedicated to Bernike Pasveer

GK4 2222 2040

Ms

Aed Mac Ainmirech (1990; rev. 1996)

for mixed choir, violin, viola, trombone and percussion

text: trad. Irish

duration: 13'

FCM, at the request of Venus

Posjlost (1991; rev. 1995)

for mixed choir, 2 clarinets, percussionist and double bass

text (Russian): N. Gogol

duration: 16'

commissioned by the Amsterdam Foundation for Art and the Netherlands Studenten Kamerkoor

Games (1993)

for mezzo-soprano, 2 percussionists and harp

text (English): B. Stoker, Dante Alighieri

duration: 12'

FCM, commissioned by the Lewd Fat Bells
dedicated to Guyette Delgorge

De naam (1994)

for mezzo-soprano, mixed choir and ensemble

duration: 12'

text (Dutch): Paul Biegel

FCM, commissioned by the Netherlands Studenten Kamerkoor
sopr-m GK4 2trp 2perc 2vl vla vc cb
Ms

Lilywhite (1994)

instrumentation of: Greiv, Games and Golgatha

for mezzo-soprano, brass instruments, percussion, harp and string orchestra

duration: 36'

text (English): B. Stoker and Dante Alighieri

dedicated to Klaas de Vries, Guyette Delgorge and Jacqueline Kooter

sopr-m 0000 0220 2perc hp str(10.8.6.8.4.)

2 Koralen (1995)

for mezzo-soprano, mixed choir and organ
 duration: 7'
 Ms

Stanza (1995)

* for women's choir and organ
 text (old German): from Glogauer Liederbuch, 1480
 duration: 12'
 commissioned by the Foundation Culturele Manifestaties Laurenskerk, on the occasion of 5 May 1995, dedicated to the Nederlands Studenten Kamerkoor
 * version for voice, 2 trumpets and string orchestra

De toren van Babel (1998)

oratorio
 text: excerpts from the Bible (Latin, Hebrew, Italian, French, Spanish, Greece and English)
 duration: 75'
 FCM, dedicated to Daniel Reuss
 sopr alt 2ten bar bas GK6 3rec 2201 2ob-c/ob-am 0230 perc lute org 8vl(vla-am) 3vla 2vc cb/vlo

Rozen (2000)

for soprano, percussion, string quartet and tape
 text: excerpts from the Bible (French and Italian)
 duration: 5'
 FCM, commissioned by Captured Images

Ten oorlog – Itar V – The final version (2000)

for mezzo-soprano and organ
 text: excerpts from the Bible (Italian)
 duration: 10'
 commissioned by Luchtkastelen dedicated to Rita Knuistingh Neven

Obscura (2003)

text: excerpts from the Requiem-Mass (Latin), medieval French poetry, Dante Alighieri (Italian)
 duration: 75'
 FCM, commissioned by Cappella Amsterdam
 dedicated to Mirjam Zegers
 4soloists GK4 vl trb hurdy-gurdy perc

Terra (2004)

text: excerpts from the Bible (Latin, French, Hebrew)
 duration: 23'
 FCM, dedicated to Cappella Amsterdam and Calefax
 4soloists GK4 sax-s eh bh cl-b fg

Fremdkörper (2006/07)

soprano and ensemble
 text: Heinrich Heine, Dante Alighieri
 duration: 20'
 FCM, commissioned by Kunsthalle Düsseldorf and Heinrich-Heine-Institut Düsseldorf
 dedicated to Jan van de Putte
 1111 1110 hp 10111

Estampie (2007)

Arrangement (of the piece of the same title from 2000 for reed quintet Calefax) for the Egidius Quartett.
 4 male voices
 FCM, commissioned by the Egidius Quartett

THEATERMUZIEK

Zuil van Volta (1985)

ballet music

for 10 accordions

Ms

Het uur U (1986)

for narrator, flute, bassoon and ensemble

text (Dutch): M. Nijhoff

recit 1022 1310 perc 2g 2hp pf 2vl cb

Ms

Reis langs de elementen (1989)

together with Bart de Kemp and Leontien Liefvering

electronic music

Ms

Lettre de cachet (1997)

music theatre

text (French): based on D.A.F. de Sade

duration: 40'

FCM, commissioned by the Festival In de Branding

dedicated to Francis Ford Coppola

sopr alt bar dancer 0121 0000 perc hp pf 2vl vla vc cb trp-trb-solo

De Waterman (2009)

opera

Libretto: Erik-Ward Geerlings, based on the novel of the same title by Arthur van Schendel, and excerpts from the Biblebooks Job, Psalms and Romans, and the poem Die Loreley by Heinrich Heine

duration: ca 90'

FCM, commissioned by Muziektheater Hollands Diep

Dedicated to Wijnand en Tini van Bodegraven

4 vocal soloists: 2 soprano's, mezzo soprano, baritone

vocal ensemble: 2s 2a 2t 2b

Instrumental ensemble:

0010 2010

percussion (1 player), harp, keyboard (piano & harmomium, 1 player)

10001

ARRANGEMENTEN

4 Slovak folk songs (B. Bartók) (1984)

arr. for mixed choir and ensemble

GK4 hp str(10.8.6.4.2.)

Ms

Carmen-suite (G. Bizet) (1985)

arr. for 4 flutes and harpsichord

Ms

4 Tango's (K. de Vries) (1985)

for voice and 4 accordions

Ms

Messe de Notre Dame (G. de Machaut) (1988)

arr. for 3 voices and ensemble

3voices 2111 1110 perc pf vl vla vc cb

Ms

Mauthausen-balladen (M. Theodorakis) (1988)

arr. for soprano, mezzo-soprano, oboe and organ

Ms

Sonate No 2 op. 14 (S. Prokofiev) (1990)

arr. for 10 accordions and string quartet
Ms

Five Songs (John Dowland) (2006)

soprano, basset horn, string quartet
duration: ca 10'

So ist mein Jesus nun gefangen (Matthäus Passion, J.S. Bach) (1996)

duration: 5'
commissioned by Orkest De Volharding
0000 3sax 1330 pf cb

Estampie (France, 14th century, An.) (1999)

for organ

5 Songs by Tom Waits (2003)

duration: 13'
pop singer 0011 0110 harm perc vl cb

Viderunt omnes (Perotinus) (2004)

duration: 13'
1221 sax-s 1110 perc hp vl vla vc

The black page (Frank Zappa) (2004)

duration: 6'
1011 1111 5perc g-b drums synth vl vla vc cb

Jack in the box (Erik Satie) (2005)

commissioned by the Netherlands Wind Ensemble
1121 sax-a 1110 perc hp acc vl cb

COMPACT DISCS

Songs

for bassoon

Johan Steinmann, bassoon

*ConSequenza CD, CV KN 2

Trotter

'Ascolta!'

for 3 clarinets

Arthur Brugman, Henk Jan Hendriks, Arthur Vogel

*SKVR-150

Aed Mac Ainmirech

Posjlost

'Elégie pour les villes détruites'

Cappella Amsterdam ; Doelenensemble ;

Daniel Reuss, cond.

*Q 97043

Estampie

'600 years Calefax Reed Quintet'

*MDG 619 1043-2

Trotter

'Collective'

version for 3 trombones

New Trombone Collective

*Q 97034

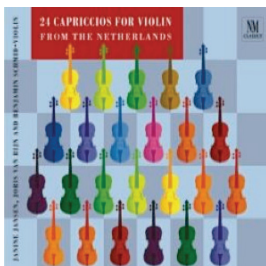

Caprice

'24 Capriccios for violin from The Netherlands'

Joris van Rijn

*NM 92120

Rozen

'Rotterdam String Quartets'

Åsa Olsson, soprano; Wilbert Groentenboer, percussion; Doelen String Quartet

Etcetera - KTC1339

Composers' Voice

FCM: commission, stipend or other kind of financial support by the Fund for the Creation of Music, Amsterdam

MUZIEKVOORBEELDEN

Nar

Hans Koolmees

I. Kopvoeter

Allegro

♩ = 128

alleen mondstuk

Bassethoorn

Voet & enkelband

Slagwerk

Tapan

rand

vel

6

B. Hn

V & c

perc.

10

B. Hn

V & c

perc.

molto

- blues voor Paul -
Olivetti Studio 44

Hans Koolmees

Allegro rigoroso

$\text{♩} = 192$

mf

Sp

10

(Sp)

20

Sp

21

22

23

24

25

26

27

28

29

(Sp)

De Waterman

X Risoluto
♩ = 72

294

Jonge Maarten

me moe-der wa - ris?

T.1 *mf* wat-tof jouw-es va-der niet ver-moch dat heef de Hee-re

B.1 *mf* met zij-ne krach-te-lo-zen hand

Kl.

Hrn. 1

Hrn. 2

Trb.

Perc. *Subloaan*
mf

H.

T.

V.

Cb.

sfz

Y Meno mosso
♩ = 66

violente

305

T.1 *f* dan toch ver-richt en de Hee-re die sloeg hard ne-men ha-mer-en-ne spij-ker al-ke-plan-ke

B.1 *f* de on-door-gron-de-lij-ke Hee-re en tim-mer-an-die-plan-ke tot-tun-kis

Kl. *ff*

Hrn. 1 *ff*

Hrn. 2 *ff*

Trb. *mf* *ff*

Perc. *Kinton*
f *ff*

V. *ff*

Keten

468 $\frac{12}{8}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{6}{16}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{6}{16}$ $\frac{12}{8}$

FF *tutta forza*
Poco meno mosso
 $\text{♩} = 112$

Trp solo (C)
Org. solo
Pic.
Fl. 1, 2
Ob. 1, 2
E. Hrn.
Cl. (B)
Cl. 1, 2 (B)
B. Cl.
Bsn. 1, 2
C. Bn.
Hrn. 1, 2
Hrn. 3, 4
Tpt. 1 (B)
Tpt. 2 (B)
Tbn. 1
Tbn. 2, 3
Tbn.
Perc. 1: G.S., Xyl.
Perc. 2
Perc. 3: Vib.
Perc. 4: Cel.
Perc. 5: Timp.
Perc. 6: S. d.
Perc. 7: G. C.
Hrp. 1
Hrp. 2
468 $\frac{12}{8}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{6}{16}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{6}{16}$ $\frac{12}{8}$

Vln. 1
Vln. 2
Vla.
Vcl.
Cb.

Music Center The Netherlands

Rokin 111
1012 KN Amsterdam
T+31(0)20 344 60 00

www.mcn.nl

